

2. Draagkracht: Productie betekent ook benutting

LOUIS BOLK
I N S T I T U U T

2. Draagkracht: Bij rijpadensysteem wordt behoudt van bodemstructuur en draagkracht uit elkaar getrokken

LOUIS BOLK
I N S T I T U U T

3. Biodiversiteit: o.a belangrijke habitat voor weidevogels

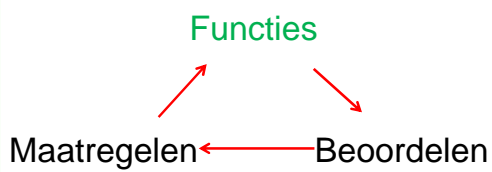

LOUIS BOLK
I N S T I T U U T

4. Milieu: o.a. waterinfiltratie

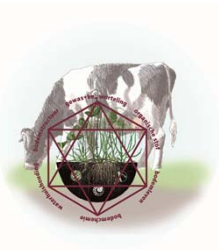
LOUIS BOLK
I N S T I T U U T

LOUIS BOLK
I N S T I T U U T

Pijlers van bodemkwaliteit:

1. Waterhuishouding
2. Bodemstructuur
3. Beworteling
4. Organische stof
5. Bodemleven
6. Bodemchemie

LOUIS BOLK
I N S T I T U U T

Slechte en goede ontwatering

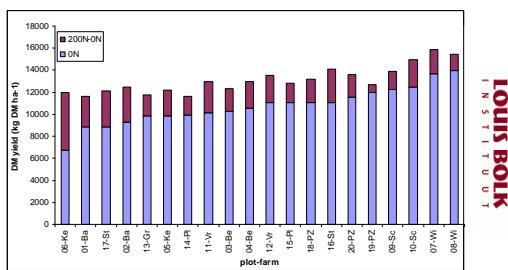

Slechte ontwatering, geen teken van wortels en bodemleven, en slechte bodemstructuur

Goede ontwatering, wortels en Bodemleven, en een goede bodemstructuur

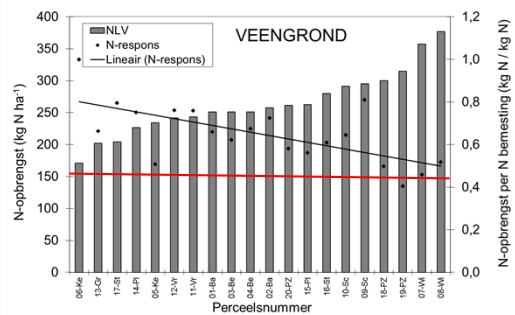

1. Productie: Opbrengst op veen

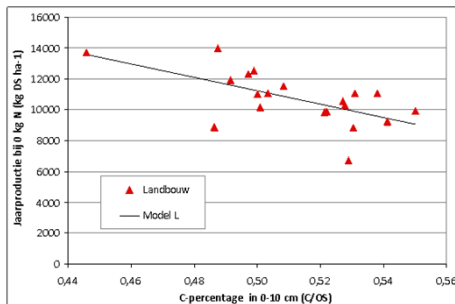
Deru et al., 2012

N-opbrengst en N-response veen

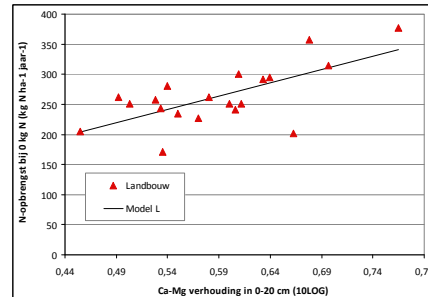

Deru et al., 2012

Voorspeller/indicator veen DS-opbrengst is C% van OS

Bodemindicator veen N-opbrengst is Ca/Mg verhouding

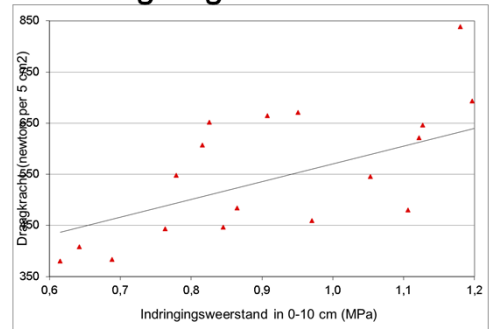
Deru et al., 2012

2. Draagkracht: Productie betekent ook benutting

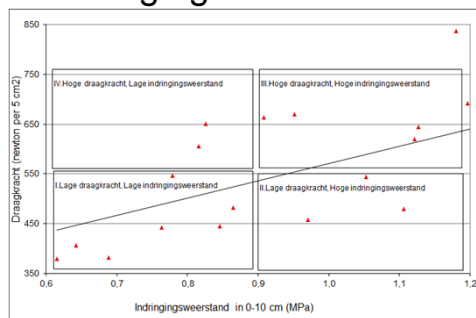
LOUIS BOLK
INSTITUUT

2. Draagkracht: relatie met indringingsweerstand

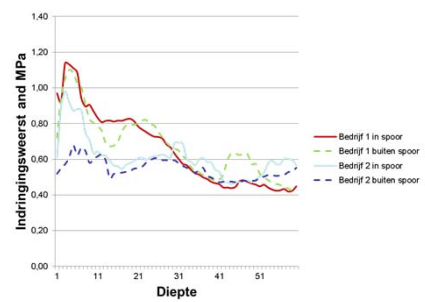
LOUIS BOLK
INSTITUUT

2. Draagkracht: relatie met indringingsweerstand

LOUIS BOLK
INSTITUUT

2. Draagkracht: relatie met indringingsweerstand

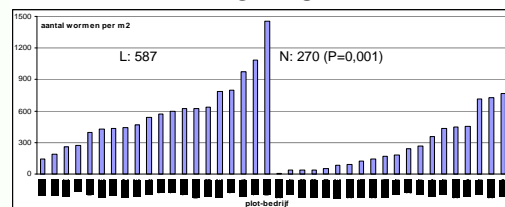

LOUIS BOLK
INSTITUUT

3. Biodiversiteit en natuur

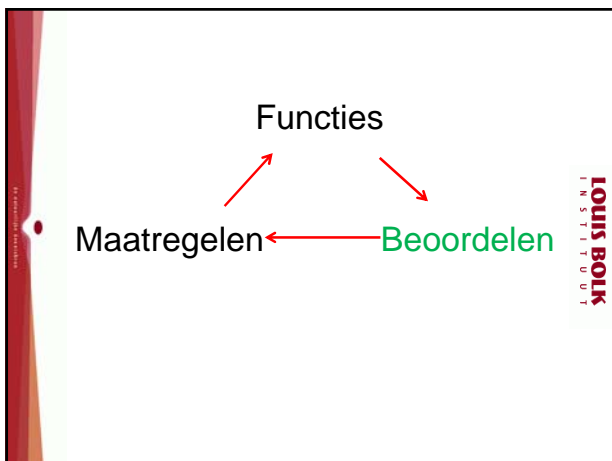
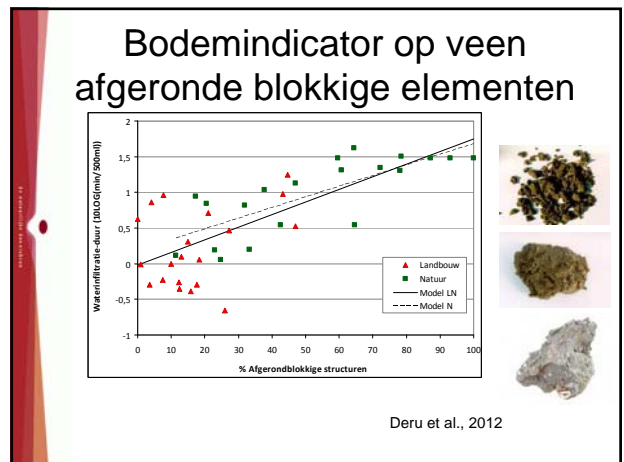
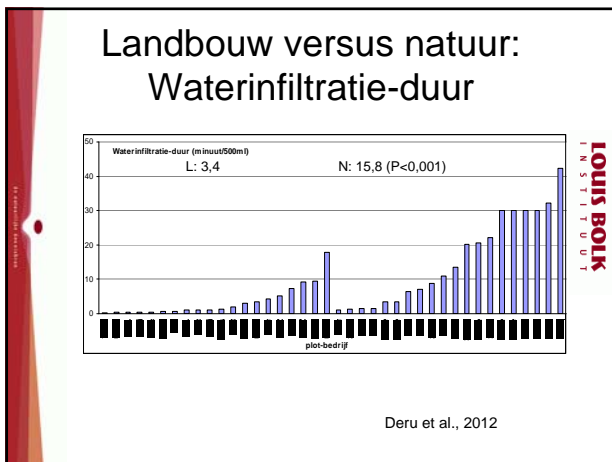
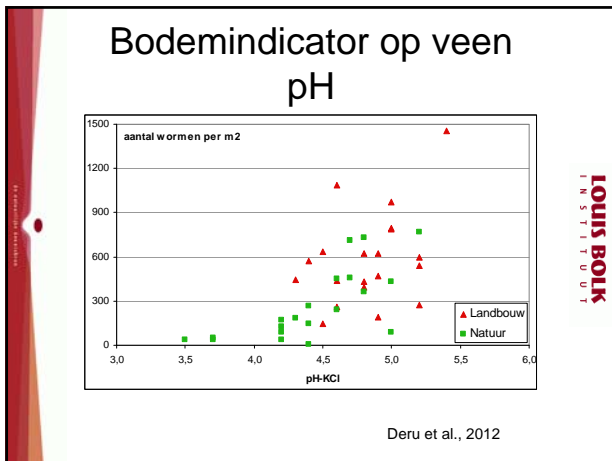

Landbouw versus natuur: Wormen

LOUIS BOLK
INSTITUUT

Deru et al., 2012

MijnBodemconditie: Kuiltmeting

1 Algemeen

2 Bodemanalyse

3 Bodem Conditie Score (BCS)

4 Aanvullende waarnemingen

5 Resultaten

6 Opmerkingen

LOUIS BOLK INSTITUUT

Pijlers van bodemkwaliteit:

1. Waterhuishouding
2. Bodemstructuur
3. Beworteling
4. Organische stof
5. Bodemleven
6. Bodemchemie

LOUIS BOLK
INSTITUUT

Functies

Maatregelen ← Beoordelen

LOUIS BOLK
INSTITUUT

Onderzoek management

1. Onder Water Drainage
2. Ruige mest
3. Ca/Mg-verhouding

LOUIS BOLK
INSTITUUT

Onderwaterdrainage (OWD)

6 percelen, ieder perceel verdeeld in deel met en deel zonder OWD (= 6 herhalingen)

bedrijf	plaats	prov	project-leider	drainaf-stand	peil	aanleg (voorjaar)
De Vries	Stolwijk	ZH	vd Akker	6	-50	2011
Zegveld2	Zegveld	U	Hoving	8	-60	2004
Zegveld3	Zegveld	U	Hoving	8	-60	2004
Van Eck	Vinkeveel	U	vd Akker	6-50-60		2010
Bakker	zeevang	NH	Hoving	6	-60	2006
Steenman	zeevang	NH	Hoving	6	-60	2006

Metingen mei 2013

LOUIS BOLK
INSTITUUT

OWD voorlopige analyse

Op basis wel en geen OWD:

- pH lager, Mo 22% lager, Mn 10%
- P-AI lager
- Aantal soorten Mijten 27% hoger
- Indringingsweerstand 0-10 cm 24% hoger. Dit vertaalt zich in meer draagkracht.

Proef ruige mest

- Aanleiding en vragen:

- Gebruik dikke fractie t.o.v. ruige mest
→ effect meten op bodemleven, bodemkwaliteit en voer voor weidevogels
- Is C-fractie stuurbaar / effect op bodemkwaliteit?

LOUIS BOLK
INSTITUUT

Proef ruige mest

- Aanleg proef VIC-Zegveld maart 2013
  - 7 varianten, 6 herhalingen
- Aanleg praktijkproeven bij Bert de Groot en Egbert de Graaff
  - Drijfmest, stalmest, dikke fractie, blanco
- Bodemmetingen gepland in 2015

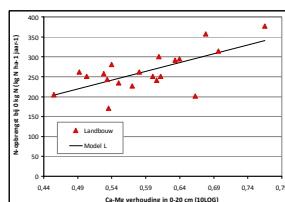
- 1 Drijfmest
- 2 Dikke fractie
- 3 Ruige mest
- 4 GFT-compost
- 5 Zaagsel+KM
- 6 0-Controle
- 7 Kunstmest

Proef ruige mest

Proef Ca/Mg-verhouding

- Aanleiding:
  - Resultaten fase I: Ca/Mg in bodem bepalend voor de grasproductie → is Ca/Mg stuurbaar?

Functies

Maatregelen ← Beoordelen

Steek je kop niet het zand maar kijk wat vaker onder de graszode

